

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Status quæstionis. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

principium, quod est Pater, aut vnum principium, quod non est Pater, non sunt contradictorie opposita. Vnde non est necesse alterum eorum dare. Cum enim dicimus, pater & filius sunt vnum principium, hoc quod dico principium non habet determinatam suppositionem, imo confusam pro duabus personis simul. Vnde in processu est fallacia figuræ dictionis à confusa suppositione ad determinatam.

Ad quintum dicendum, quod hæc etiam est vera. Vnum principium Spiritus sancti est Pater & Filius: quia hoc quod dico principium, non supponit pro vna persona tantum, sed indistincte pro duabus, vt dictum est.

*In solutione
preced. ar-
gumenti.*

Ad sextum dicendum, quod conuenienter potest dici, quod Pater & Filius sunt idem principium secundum quod ly principium supponit confuse & indistincte pro duabus personis simul.

*In solutione
a. 1. argum.
huius art.*

Ad septimum dicendum, quod quidam dicunt quod Pater & Filius, licet sint vnum principium Spiritus sancti, sunt tamen duo spiratores propter distinctionem suppositorum, sicut etiam duo spirantes, quia actus referuntur ad supposita. Nec est eadem ratio de hoc nomine creator, quia Spiritus S. procedit à Patre & Filio, vt sunt duæ personæ distinctæ (vt dictum est) non autem creatura procedit à tribus personis vt sunt personæ distinctæ, sed vt sunt vnum in essentia. Sed videtur melius dicendum, quod quia spirans adiectiuum est spirator verò substantiuum, possumus dicere quod Pater & Filius sunt duo spirantes propter pluralitatem suppositorum, non autem duo spiratores propter vnam spirationem. Nam adiectiua nomina habent numerum secundum supposita, substantiua vero à seipsis secundum formam significatam. Quod vero Hilar. dicit, quod Spiritus sanctus est à Patre & Filio authoribus, exponendum est, quod ponitur substantiuum pro adiectiuo.

*Loco citato
in argum.*

CONCLUSIO est affirmans.

DISPUTATIO CXLIX.

An pater, & Filius sint vnum principium Spiritus sancti.

Status Questionis, cap. 1.

Patrem, & Filium vere, & proprie dici vnum, non plura principia Spiritus sancti, verior sententia tradit, c. 2.

Respondetur argumentis Durandi, & Gregorii, c. 4.

CAPVT I.

Status Questionis.

*Scotus.
Durand.
Gabr.*

SCOTUS in 1. d. 12. q. 1. §. iuxta questionem, & Durand. in 1. d. 24. q. 2. & 3. & Gabr. in 1. d. 12. q. 1. in princip. existit.

mant posse esse questionē de re & de voce: de re quidē, an in Patre & Filio sit vna virtus spirādin quo sensu nulla est inter Catholicos dissensio. Nam omnes fateantur, vnam esse virtutem: nec vllus hæreticus fuit, qui duas esse affirmaret. Vt autem existente vna virtute in Patre, & Filio, debeant dici duo principia, an vnum, controuersum esse putarunt de voce prædicti Scholastici: quos acrius reprehendit Canariensis super hunc art. in 2. par. commentarij, & temeritatis eos infimulat, quod dixerint, questionem hanc esse de nomine, quasi sit minoris momenti. Cum enim Concil. Florent. sess. vlt. in literis vniōis, & Lugdunens. vt refertur in c. *Fideli*, de summa Trinitate & fide Catholica in 6. definit, Spiritum sanctum procedere à Patre, & Filio, vt ab vno principio: non est res levis, & quæ parui pendenda sit.

Verum non est, quod tam seuerè hos authores infimulet Canariensis: nec enim illi putarūt questionem esse infructuosam, & nullius momenti: sed solum apud Catholicos de nomine, & modo loquendi dissensionem esse: quæ tamen in re tam ardua, & difficili plurimum refert, ne verbis inordinatis errorem adstruamus: cum tamen in re ipsa nulla sit controuersia, vt notatum est. Et sane in Concilijs citatis non solum de modo loquendi, sed etiam de re ipsa contra Græcos definitio tradita fuit. Cum enim Græci contra Latinos inferrent, Spiritum sanctum procedere à duobus principijs ingentis, & duplici virtute spirantibus, si ab vtroque procederet: vt ex Concilio Florent. passim apparet: definiunt Concilia, ab vtroque procedere vt ab vno principio, vt ostendunt, inde non sequi, quod Græci contra nos inferebant. Superest igitur nobis nunc controuersia de voce, vtrum dici possint Pater, & Filius duo, an potius vnum tantum principium Spiritus sancti.

CAPVT II.

Patrem, & Filium non posse dici vnum principium Spiritus sancti, senserunt Durandus, & Gregorius.

DURAND. in 1. d. 29. q. 2. & Greg. d. 12. q. 1. docent, Patrem, & Filium non posse dici vnum principium Spiritus sancti: id vero probant hac ratione. Aut principium fimitur pro forma agendi, aut pro ipso agente: vtroque enim modo viuari solet principium, nam & potentia generandi vocatur principium, & pater & mater dicuntur principia prolis: neutro autem modo dici possunt Pater, & Filius vnum principium. Etenim si imatur pro potentia seu communi notionē, potius dicendum est, in Patre, & Filio esse vnum principium, quam, Pater, & Filius sunt vnum principium, quæ, Pater, & Filius sunt vnum principium, nequeunt appellari. Quod si pro supposito vsurpetur, cum Pater, & Filius sint duo supposita, nequeunt appellari vnum principium: sic enim sensus esset Pater, & Filius sunt vna persona. Addit Durand. cum fruentius nomen principium suppositum deroget, quæ potentiam ipsam: potius dicenda esset, quæ potentiam ipsam. Respondet autem duo principia, quam vnum. Respondet autem Concilijs Lugdunens. & Florentino, deducta opera ea dixisse, Spiritum sanctum à Patre, & filio procedere, tanquam ab vno principio, non absolute, vt de ab vno principio, sed addita particula, tanquam, vt debent notarent Patrem, & Filium non tam debere dici vnum.